

УДК 351:005

DOI: <https://doi.org/>**Савченко Олександр Сергійович**

*аспірант кафедри міжнародних відносин
та політичного консалтингу Відкритого
міжнародного університету розвитку людини Україна»
ORCID: 0000-0002-0898-8346*

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В США

У статті проаналізовано основні принципи та інструменти цифровізації публічного управління у США. Звернуто увагу на систему електронного урядування та відкритого врядування, проаналізовано систему надання електронних послуг в США. Зазначено про активну участь уряду США у реалізації програм цифровізації публічного управління та формування відкритого суспільства. Запропоновано шляхи реалізації досвід США в Україні.

Ключові слова: публічне управління; цифровізація; електронні послуги; електронне врядування; відкритий уряд; надання онлайн послуг.

Постановка проблеми. Державна політика у сфері цифровізації спрямована на формування якісного базису для технологічної еволюції та створення умов стійкого просування вперед у всіх сферах життєдіяльності людини та суспільства. Нині процес цифрової трансформації державного управління є одним із пріоритетних напрямів в умовах посилення глобальних викликів цифрового технологічного розвитку. Водночас особливе значення в умовах підвищених соціально-економічних ризиків має цифрова трансформація публічного управління.

Терміни «відкритий уряд», «цифровий уряд», «цифрова трансформація» стали одними з ключових елементів публічно-управлінського дискурсу ХХІ ст. Це ідеал, якого прагнуть сучасні політичні лідери, і еталон, який журналісти, громадяни та інститути громадянського суспільства використовують для боротьби з корумпованими лідерами та латентними інститутами [5, с. 522–525].

Як і багато інших популярних концепцій публічного управління, термін «цифровізація» може мати різні значення. Іноді просто означає «полегшення потоку інформації від уряду громадянам; заміну старих, закритих практик ухвалення рішень на систему, в якій громадяни мають право знати, що роблять їхні лідери».

На сьогодні сучасні глобалізаційні виклики, воєнний стан, об'єктивні проблеми отримання якісних адміністративних послуг вимагають

інноваційних шляхів розвитку системи публічного управління з урахуванням цифровізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам цифровізації, формування та розвитку електронного урядування, надання електронних послуг населенню, формування відкритого уряду, формування електронної демократії, запровадження електронних технологій у публічне управління, оптимізації системи управління через запровадження інформаційно-комунікаційних технологій аналізують закордонні та українські вчені, зокрема: О. Берназюк, Т. Биркович, В. Биркович, В. Дрешпак, Н. Грицяк, О. Кабанець, О. Карпенко, П. Клімушин, В. Куйбіда, І. Лопушинський, І. Макарова, В. Наместнік, О. Орлов, М. Павлов, О. Пархоменко-Куцевіл, Ю. Пігарев, Г. Почепцов, В. Ракіпов, О. Скорик, С. Чукут та інші.

Із метою реформування системи публічного управління в Україні з урахуванням цифровізації та глобальних викликів потребує системний аналіз закордонного досвіду цифровізації публічного управління.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як правило, результати цифровізації реалізуються у створенні нових електронних сервісів або цифрових платформ. На сьогодні у світі багато інноваційних практик створення та реалізації процесів цифровізації публічного управління. Проаналізуємо такий досвід у США.

Зазначмо, що у США, де електронні технології в урядовій діяльності пов'язані ще з адміністративними реформами початку 1990-х рр., рух за електронне врядування інтенсифікується із приходом нової адміністрації Дж. Буша-молодшого. Цей рух покладено в основу адміністративної реформи нового сторіччя. Керівництво США опублікувало стратегічний документ з електронного врядування, в якому йдеться, по-перше, що врядування повинно концентруватися на громадянах, а не на бюрократії; по-друге, врядування має орієнтуватися на результати своєї діяльності; по-третє, врядування повинно базуватися на ринку, активно просуваючи інновації [7].

Нормативно-правовою базою забезпечення діяльності е-урядування в США є такі закони: «Закон про усунення паперових носіїв документів в державних органах»; «Закон про електронний підпис»; «Закон про свободу інформації (FOIA)»; «Закон про впровадження в державних органах інтелектуальних карт для ідентифікації службовців, оплати витрат на відрядження, нарахування заробітної плати та ін.»; «Закон S.803 про е-уряд 2002 року»; «Закон про результати і ефективність уряду 1993 року» [3].

У 2002 р. у США прийнято «Закон про електронний уряд (E-Government Act of 2002)», метою якого проголошувалося покращення

процесів управління та надання державних послуг на основі низки організаційних заходів та застосування Інтернету та інформаційних технологій. Закон, зокрема, передбачав сприяння розвитку Інтернету та інших інформаційно-комунікативних технологій, міжвідомчого співробітництва, забезпечення доступу до урядової інформації та послуг за допомогою множинних каналів, покращення інформаційного забезпечення прийняття рішень, дотримання законодавства про захист персональних даних, документообігу, національної безпеки та ін [8].

Організаційні, процедурні та фінансові нововведення, передбачені Законом, були спрямовані на суттєву перебудову публічного управління, неминучу за задуманих масштабів інформатизації. Поліпшення повинні були торкнутися таких сфер та функцій, як-от: доступність державних послуг та відомостей для громадян; захист особистих даних, які перебувають у розпорядженні держави; розширення використання Інтернету та інших інформаційних технологій як усередині відомств та при міжвідомчій взаємодії, так і для забезпечення взаємодії громадян з урядом; підвищення ролі уряду у реалізації відомчих місій та досягненні цілей, передбачених конкретними програмами; зниження витрат та навантаження для бізнесу та урядових організацій; створіння різноманітних каналів доступу до високоякісних урядових послуг та інформації; організацію прозорості та відповідальної діяльності федерального уряду; удосконалення доступу до урядових послуг та інформації відповідно до вимог законодавства у сфері захисту приватних інтересів, національної безпеки, зберігання документів, обслуговування громадян із обмеженими фізичними можливостями тощо [1].

Отже, основою формування цифровізації публічного управління є закони, які чітко встановлюють пріоритет застосування інформаційно-комунікативних технологій у систему публічного управління.

«Відкритий уряд» (Open government), або «Уряд відкритої інформації», так званий також «Урядом 2.0» (Gov 2.0), є подальшим розвитком концепції цифровізації публічного управління і користується у США великою увагою з боку як верхніх ешелонів влади, так і місцевих органів та громадськості.

Під відкритим урядом розуміється одне з основних напрямів застосування принципів прозорості та партисипативності у діяльності органів влади у поєднанні із сучасними інформаційно-комунікативними технологіями. Його суть полягає в активному розкритті та наданні інформації всім бажаючим для використання та поширення без обмежень. Відкрите урядування є новим принципом публікації урядової інформації та «міст між урядом та суспільством». Поширенням визначенням відкритого урядування, що підкреслює його аспекти, пов'язані з

відкритістю даних та залученням громадян, є «використання інформаційних технологій з метою зрощування (соціалізації) державних послуг, процесів та даних з функціонуванням суспільства та їх перетворення на продукти масового споживання» [6].

Створення спеціалізованих державних порталів, які діють за принципом агрегатору всіх послуг, що надаються державою, є однією з основних і найбільш ефективних форм взаємодії органів державної влади з суспільством у США. Ці портали розміщуються на спеціалізованих урядових доменах верхнього рівня gov [4].

Так, офіційний урядовий веб-портал (www.U.S.A.gov) з'єднує сайти федеральних, штатних та місцевих органів влади, містить близько 30 млн веб-сторінок і надає понад 1 тис. електронних форм та реальних послуг. Класифіковані розділи послуг: «державні блага», «державні гранти», «державні роботи», «отримання ліцензій», «питання соціальної безпеки», «отримання паспортів», «іміграція», «оголошення та заявки споживачів» та багато іншого. Портал надає можливість інтерактивного діалогу в режимі реального часу [5].

Інший портал (один з основних проєктів, створених з ініціативи Адміністрації Президента США (Б. Обама), – «Data.gov») надає можливість легко знайти, завантажити та використовувати відкриті дані, згенеровані федеральним урядом. Мета проєкту – створити з веб-сервісів інфраструктуру, яка дозволяє користувачам орієнтуватися в інформаційних потоках та базах даних. Усередині проєкту існують окремі тематичні ресурси («Бізнес», «Освіта», «Розробка», «Охорона здоров'я» та ін.). Наприклад, «Ethics.Data.gov» має у своєму розпорядженні інформацію про джерела фінансування та витрачені урядом кошти, акумулює дані про фінанси Білого дому, міністерств юстиції та закордонних справ, Федеральної виборчої комісії. Ключове значення надається інтересу громадськості до проєкту. На основі активності користувача, завантажень, коментарів (зворотного зв'язку) проводяться дослідження та формуються рейтинги даних. Проєкт працює у 34 штатах, 15 містах, має 172 філії та 30 міжнародних підрозділів, а кількість баз даних перевищує 200 тис. [2].

Відомства федерального уряду працюють над удосконаленням інформаційного менеджменту, усувають бар'єри на шляху до інформації, прагнуть надати інформації більш придатний для використання вигляд. Серед заходів цього напрямку – створення та модернізація інформаційних систем, що підвищують доступність інформації, які розширюють функціональну сумісність, чітко визначають відповідальність за управління інформацією. Таку роботу ведуть Міністерство оборони, Управління

загальних служб (General Services Administration – GSA), Агентство міжнародного розвитку (Agency for International Development – USAID).

Відомства диверсифікують свої інформаційні ресурси, надаючи інформацію в різних форматах, покращують механізми зворотного зв'язку, а також працюють над зручністю та простотою використання своїх найбільш затребуваних веб-сайтів відповідно до загальних стандартів, встановлених OMB і GSA, розробляють засоби швидкого реагування для мобільних додатків. Наприклад, Міністерство охорони здоров'я та соціальних послуг (Department of Health and Human Services – HHS) забезпечує у такий спосіб механізми доступу до великих масивів оцифрованої інформації з науковою метою. Державний департамент попереджає про небезпеку відвідин певних районів світу.

Ще один напрямок роботи – покращення окремих функцій, призначених для конкретних зовнішніх користувачів. Так, Міністерство внутрішньої безпеки (Department of Homeland Security – DHS) розробило захищені мережі для використання конкретними особами з метою забезпечення безпеки. Федеральне бюро розслідувань (FBI) створило систему «ідентифікації наступного покоління», яка надає уповноваженим організаціям відомості про кримінальну діяльність підслідних осіб та досьє злочинців. Міністерство праці (Department of Labor's – DOL) через свій портал Benefits.gov надає громадянам інформацію та послуги попередньої експертизи доступності більш ніж за 1 тис. федеральних та штатних програм матеріальної допомоги, що надається 17 федеральними відомствами [9].

Крім того, можна навести такі приклади щодо цифровізації публічного управління з досвіду США:

– система подання скарг «fixmystreet.com», яка дозволяє людям інформувати депо з обслуговування доріг про вибоїни та інші завдання з обслуговування доріг. Це економить робочу силу установи, надає більше інформації про інфраструктуру і може забезпечити більш швидке реагування на опубліковану проблему;

– peertopatent.org. На цій платформі громадяни мають можливість переглядати патентні заявки, що знаходяться на розгляді. Рецензент може проінформувати патентне відомство США, якщо заявка на патент містить вже запатентовані чи опубліковані знання;

– «Техаський прикордонний контроль», що є мексиканською камерою в режимі реального часу, який просить громадян повідомляти місцевій владі про контрабанду або незаконне перетин кордону [10, с. 627-656; 11; 14, с. 1–16].

Проаналізуємо цікавий проект цифровізації – організація Національної цифрової платформи США.

На цей час, коли онлайн-доступ до різноманітності інформаційних ресурсів не стільки очікуване, а більше зрозуміле явище, можливість звернутися до матеріалів, які знаходяться у розпорядженні бібліотек, архівів та музеїв має виняткову важливість: у цих установах зберігається величезна кількість матеріалів, яка задовольняє не тільки коло загальнонаціональних інформаційних потреб, а також джерел регіональної інформації, що мають цінність для історії та сучасних соціокультурних практик малих народних груп та місцевого населення. Це питання демонструє принципову важливість для мультикультурних та багатонаціональних держав.

Створення Національної цифрової платформи – це результат конструктивного діалогу музеїв, бібліотек та архівів. Інститут бібліотечного та музейного обслуговування визначає Національну цифрову платформу як «комбінацію програмного забезпечення, додатків, соціальної та виробничої інфраструктури, а також експертних знань співробітників, які надають електронний контент та послуги всім користувачам США» [13]. Вибір учасників цього проєкту залежить від змісту та характеру інформаційних потреб суспільства та можливості установи підтримати цю ініціативу, хоча ключовим моментом є все-таки наявність унікальних колекцій та ресурсів для оцифрування.

Національна цифрова платформа для бібліотек, архівів та музеїв – це не те, що збудовано з нуля, це те, що вже існує принаймні частково. Але це те, що загальним зусиллям можна покращити. Отже, головне завдання розробників на даний момент – виявити відсутні або нерозвинені частини, поліпшити спільне поєднання компонентів між собою та з іншими платформами. Важливо впевнитись у підготовленості (рівні готовності) бібліотекарів всієї країни використовувати ці компоненти для задоволення потреб своєї спільноти [13].

Досвід США демонструє, що створення цифровізація публічного управління відбувається у руслі реформування всієї системи публічного управління у бік більшої відкритості та внесення конкурентних та договірних засад; створення спеціалізованих управлінських структур із посиленням відповідальності за результати діяльності; підвищення ролі етичних вимог до управління; активної взаємодії з громадянським суспільством. Водночас очевидні й такі переваги цифровізації публічного управління: спрощення бюрократичних процедур, значне скорочення термінів при оформленні документів, забезпечення легко вірифікованої, суворої податкової підзвітності юридичних та фізичних осіб за допомогою введення уніфікованої системи електронного обліку, підвищення рівня бюджетних надходжень, скорочення масштабів корупції та відповідно зростання довіри громадян до інститутів влади.

На нашу думку, доцільно використати такий досвід США щодо запровадження діяльності електронних бібліотек та архівів, які б об'єднували всі ресурси українських бібліотек та архівів. Це не тільки спростило отримання певної інформації, а й зробило свій внесок у популяризацію української культури. Доцільно також розглянути питання запровадження програмних продуктів щодо електронного голосування, оскільки це може зробити систему виборів більш прозорою та об'єктивною. Крім того, важливим аспектом цифровізації публічного управління є запровадження застосунку на мобільному телефоні щодо надання всіх адміністративних послуг онлайн із спрощення процедури надання таких послуг. І найголовніше, варто передбачити фінансування програми щодо подолання цифрової нерівності, зокрема: долучення до системи цифровізації людей похилого віку, людей з інвалідності, мало-забезпечених та інших соціально незахищених категорій, передбачити можливість купувати їм мобільні телефони, які б надавали можливість у безпечних умовах отримувати адміністративні послуг, спілкуватися з органами державної влади, купувати ліків за соціальними програмами, приймати участь в обговоренні соціальних програм тощо.

Висновки. Сучасні цифрові технології надають позитивний вплив на якість та швидкість надання адміністративних (державних) послуг. Спрощується процес взаємодії громадян та юридичних осіб з виконавчими органами влади, роблячи їх більш привабливими і менш витратними у часі. Від рівня цифровізації процесу публічного управління залежать добробут населення та економічний розвиток країни.

Окрім цього, зростає інформаційна відкритість державних органів влади. Можна відзначити, що на цей час настала необхідність розробки стандартів у галузі цифровізації публічного управління з обов'язковим звітом про задоволеність населення роботою органів публічного управління. Усе це підвищить якість діяльності державних органів влади та відповідно якість життя населення.

Досвід США щодо цифровізації системи публічного управління дає підстави виокремити наступні позитивні аспекти, зокрема:

- запровадження електронного голосування на виборах, що спрощує та об'єктивізує процес виборів;
- запровадження електронних бібліотек та архівів;
- запровадження застосунків для отримання електронних адміністративних послуг;
- запровадження відкритого уряду.

У перспективі подальших розвідок передбачається проаналізувати закономірності, принципи, методи, інструменти розвитку цифровізації публічного управління в країнах Європейського Союзу.

Список використаних джерел

1. Баркин А., Дрожжинов В., Травкин Ю. США вводят электронное правительство в рамки закона. *PCWeek/Re («Компьютерная неделя»)*. Темы. Москва, 2003. № 24–25. URL: <http://www.pcweek.ru/themes/detail.php?ID=64729>.
2. Воропай Е. Data.gov – американское электронное правительство *Теплица социальных технологий. Приложения*. Москва, 2012. URL: <http://te-st.ru/apps/data.gov/>.
3. Е-Проекты в мире /е-Правительство США. URL: <http://www.e-gorod.ru/e-project/proj6.htm>.
4. Кононенко Д. В. Модернизация концепций электронного правительства: сравнительно-правовой анализ. *Вестник Волгоградского государственного университета. Серия 5: Юриспруденция*. 2013. Вып. 2(19). С. 34–38. URL: <http://j.jvolsu.com/index.php/component/attachments/download/119>.
5. Минервин И. Г. Эволюция электронного правительства в США. *ЭСИР*. 2015. № 2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/evolyutsiya-elektronnogo-pravitelstva-v-ssha>.
6. Храмовская Н. А. Открытое правительство США: основные идеи и практика реализации. URL: <http://d-russia.ru/otkrytoe-pravitelstvovossha-osnovnye-idei-i-praktika-realizacii.html>.
7. Donald G. Lenihan, Realigning Governance: From E-Government to E-Democracy. URL: https://www.m2sys.com/egovernment-solutions/?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=egov&utm_medium=m2sys_adwords&utm_campaign=&utm_source&gclid=CjwKCAjwzY2bBhB6EiwAPpUpZg9kaxxDGTRy8JtwEr-pPKnSX_j2DLH29zCezU3b61VkzOEVAAaSSvxoCsWgQAvD_BwE.
8. E-Government Act of 2002. *Wikipedia*. URL: http://en.wikipedia.org/wiki/E-Government_Act_of_2002.
9. E-Government for the future we want. *E-Government surveys. UN*. New York, 2014. 284 p. URL: http://unpan3.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2014-Survey/E-Gov_Complete_Survey-2014.pdf.
10. IMLS Focus: The National Digital Platform. URL: <https://www.imls.gov/sites/default/files/publications/documents/2015imlsfocusndpreport.pdf>.
11. Lindquist E., Huse I. Accountability and monitoring government in the digital era: Promise, realism and research for digital era governance. *Canadian Public Administration*. 2017. № 60(4). P. 627–656.
12. Maguire S. Can Data Deliver Better Government? *The Political Quarterly*. 2011. № 82(4). P. 522–525.
13. The National Digital Platform for Libraries and Museums. URL: <https://americanlibrariesmagazine.org/2015/06/11/the-national-digital-platform-for-libraries-andmuseums/>.
14. Qian T., Medaglia R. Mapping the challenges of artificial intelligence in the public sector: Evidence from public healthcare. *Government Information Quarterly*, 2018. P. 1–16.

Savchenko Oleksandr Serhiiovych

postgraduate student of the Department of International Relations and Political Consulting, Opening International University for Human Development «Ukraine»

ORCID: 0000-0002-0898-8346

INNOVATIVE ASPECTS OF DEVELOPMENT OF DIGITALIZATION OF PUBLIC GOVERNANCE IN THE USA

Problem setting. The public policy in the field of digitization is aimed at forming a qualitative basis for technological evolution and creating conditions for sustainable progress in all spheres of human and society's life. Currently, the process of digital transformation of public administration is one of the priority directions in the conditions of increasing global challenges of digital technological development. At the same time, the digital transformation of public administration is of particular importance in the conditions of increased socio-economic risks.

Recent research and publications analysis. Problems of digitization, formation and development of electronic governance, provision of electronic services to the population, formation of open government, formation of electronic democracy, introduction of electronic technologies in public administration analyzed foreign and Ukrainian scientists, in particular: O. Bernazyuk, T. Birkovich, V. Birkovich, V. Dreshpak, N. Hrytsyak, O. Kabanets, O. Karpenko, P. Klimushyn, V. Kuybida, I. Lopushynskyi, I. Makarova, V. Namestnik, O. Orlov, M. Pavlov, O. Parkhomenko-Kutsevil, Yu. Pigarev, H. Pocheptsov, V. Rakipov, O. Skoryk, S. Chukut, and others.

Highlighting previously unsettled parts of the general problem. The purpose of the article: the introduction of digitalization of public administration in Ukraine requires a systematic analysis of foreign experience of digitalization of public administration.

Presenting main material. The regulatory and legal basis for ensuring e-government activities in the USA are the following laws: Law on the elimination of paper carriers of documents in state bodies; Law on electronic signature; Freedom of Information Act (FOIA); Law on introduction of smart cards in state bodies for identification of employees, payment of travel expenses, calculation of wages, etc.; S.803 E-Government Act of 2002; Government Performance and Efficiency Act of 1993/

«Open government» (Open government), or «government of open information», also called «government 2.0» (Gov 2.0), is a further development of the concept of digitalization of public administration and enjoys great attention in the US from both the upper echelons of government and local authorities and the public.

The experience of the United States demonstrates that the creation of digitalization of public administration takes place in the course of reforming the entire system of public administration in the direction of greater openness and the introduction of competitive and contractual principles; creation of specialized management structures with increased responsibility for performance results; increasing the role of ethical requirements for management; active interaction with civil society. At the same time, the following advantages of digitalization of public administration are also obvious: simplification of bureaucratic procedures, significant reduction of deadlines for the preparation of documents, provision of easily verified, strict tax accountability of legal entities and individuals through the introduction of a unified electronic accounting system, increase in

the level of budget revenues, reduction of the scale of corruption and, accordingly, the growth of citizens' trust in government institutions.

Modern digital technologies have a positive impact on the quality and speed of providing administrative (state) services. The process of interaction of citizens and legal entities with executive authorities is simplified, making them more attractive and less time-consuming. The well-being of the population and the economic development of the country depend on the level of digitization of the public administration process.

The information openness of state authorities is increasing. It can be noted that now there is a need to develop standards in the field of digitalization of public administration with a mandatory report on the satisfaction of the population with the work of public administration bodies. All this will increase the quality of the activities of state authorities and, accordingly, the quality of life of the population.

In the perspective of further investigations, it is planned to analyze patterns, principles, methods, and tools for the development of digitalization of public administration in the countries of the European Union.

Conclusions of the research and prospects for further studies. Modern digital technologies have a positive impact on the quality and speed of providing administrative (state) services. The well-being of the population and the economic development of the country depend on the level of digitization of the public administration process.

Digitization provides informational openness of state authorities. Currently, there is a need to develop standards in the field of digitization of public administration with a mandatory report on public satisfaction with the work of public administration bodies. All this will increase the quality of the activities of state authorities and, accordingly, the quality of life of the population.

In the perspective of further investigations, the author intends to analyze patterns, principles, methods, and tools for the development of digitalization of public administration in the countries of the European Union.

Keywords: public administration, digitalization, electronic services, electronic governance, open government, provision of online services.

References

1. Barkin, A. Drozhzhinov, V. & Travkin, Ju. (2003). SShA vvodjat jelektronnoe pravitelstvo v ramki zakona. *PCWeek/Re («Computer Week»)*. Topics. Moskva. No. 24–25. URL: <http://www.pcweek.ru/themes/detail.php?ID=64729>.
2. Voropaj E. (2012). Data.gov – amerikanskoe jelektronnoe pravitelstvo. *Greenhouse of social technologies. Applications*. Moskva. URL: <http://te-st.ru/apps/data-gov/>.
3. E-Proekty v mire /e-Pravitelstvo SShA. URL: <http://www.e-gorod.ru/e-project/proj6.htm>.
4. Kononenko, D.V. (2013). Modernizacija koncepcij jelektronnogo pravitelstva: sravnitelno-pravovoj analiz. *Vestnik Volgogradskogo gosudarstvennogo universiteta. Seriya 5: Yurisprudenciya*. Vyp. 2(19). S. 34–38. URL: <http://j.jvolsu.com/index.php/component/attachments/download/119>.
5. Minervin, I. G. (2015). Evolyuciya elektronnoogo pravitelstva v SShA. *ESPR*. No. 2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/evolyutsiya-elektronnoogo-pravitelstva-v-ssha>.
6. Hramcovskaja, N. A. Otkrytoe pravitelstvo SShA: osnovnye idei i praktika realizacii. URL: <http://d-russia.ru/otkrytoe-pravitelstvossa-osnovnye-idei-i-praktika-realizacii.html>.

7. Donald, G. Lenihan, *Realigning Governance: From E-Government to E-Democracy*. URL: https://www.m2sys.com/egovernment-solutions/?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=egov&utm_medium=m2sys_adwords&utm_campaign=&utm_source&gclid=CjwKCAjwzY2bBhB6EiwAPpUpZg9kaxxDGTRy8JtwEr-pPKnSX_j2DLH29zCezU3b61VkzOEVAaSSvx0CsWgQAvD_BwE.

8. E-Government Act of 2002. *Wikipedia*. URL: http://en.wikipedia.org/wiki/E-Government_Act_of_2002.

9. E-Government for the future we want. *E-Government surveys*. UN. New York, 2014. 284 p. URL: http://unpan3.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2014-Survey/E-Gov_Complete_Survey-2014.pdf.

10. IMLS Focus: The National Digital Platform. URL: <https://www.imls.gov/sites/default/files/publications/documents/2015imlsfocusndpreport.pdf>.

11. Lindquist, E., Huse, I. (2017). Accountability and monitoring government in the digital era: Promise, realism and research for digital era governance. *Canadian Public Administration*. No. 60(4). P. 627–656.

12. Maguire, S. (2011). Can Data Deliver Better Government? *The Political Quarterly*. No. 82(4). P. 522–525.

13. The National Digital Platform for Libraries and Museums. URL: <https://americanlibrariesmagazine.org/2015/06/11/the-national-digital-platform-for-libraries-andmuseums/>.

14. Qian, T., Medaglia, R. (2018). Mapping the challenges of artificial intelligence in the public sector: Evidence from public healthcare. *Government Information Quarterly*. P. 1–16.